

Työeläkelaitoksille

OIKEUSTURVAUUDISTUSTA TARKOITTAVAT LAINMUUTOKSET VOIMAAN

Oheisena on kahdeksan eri lakia työeläkelakien muuttamisesta (lait 878-885/1994), joilla on vahvistettu säännökset hallintomenettelylain periaatteiden soveltamisesta yksityisen puolen työeläkelakeihin ja muutoksenhaku-uudistus. Asiaa koskeva hallituksen esitys on lähetetty yleiskirjeen A 30/94 liitteenä. Kirjeessä oli myös lyhyt yleisesitys uudistuksesta.

Hallintomenettelylain periaatteet työeläkelakeihin

Yksityisten alojen työeläkkeiden käsittelyä koskevia menettelytapasäännöksiä on täydennetty siten, että käsittelyssä noudatetaan pääosin hallintomenettelylain keskeisiä menettelyperiaatteita.

Muutoksenhaku-uudistus

Muutoksenhakua tehostetaan siten, että valitus ohjataan päätöksen antaneeseen eläkelaitokseen. Jos eläkelaitos suostuu kaikkiin valittajan vaatimuksiin, se voi välittömästi itse oikaista päätöksensä. Näin muutoksenhakuelimissä käsitellään vain asiat, joissa eläkelaitos ei ole valmis muuttamaan päätöstään valittajan pyytämällä tavalla.

Voimaantulo

Uudet säännökset tulevat voimaan 1.1.1995. Niitä sovelletaan päätöksiin, jotka annetaan lain voimaantumisen jälkeen. Purkusäännöksiä sovelletaan kuitenkin hakemuksiin, jotka tulevat vireille lain voimaantumista.

Soveltamisohjeet tulossa

Yksityiskohtaiset soveltamisohjeet lähetetään lähiaikoina eri yleiskirjeessä.

ELÄKETURVAKESKUS

Seppo Pietiläinen

Tapio Karsikas

N:o 878/1994

Laki työntekijäin eläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 1994

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 8 päivänä heinäkuuta 1961 annetun työntekijäin eläkelain (395/61) 8 c §:n 3 momentti, 19 e § ja 20 §:n 2 momentti,

sellaisina kuin ne ovat, 8 c §:n 3 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1993 annetussa laissa (553/93) sekä 19 e § ja 20 §:n 2 momentti 23 päivänä lokakuuta 1992 annetussa laissa (949/92),

muutetaan 19 b §:n edellä oleva väliotsikko, 19 b §:n 1 momentti sekä 19 c, 21, 21 a ja 21 b §, sellaisina kuin ne ovat, 19 b §:n edellä oleva väliotsikko mainitussa 23 päivänä lokakuuta 1992 annetussa laissa, 19 b §:n 1 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1993 annetussa laissa (559/93), 19 c § 10 päivänä huhtikuuta 1981 annetussa laissa (257/81), 21 § 16 päivänä joulukuuta 1966 annetussa laissa (639/66), 21 a § muutettuna 9 päivänä helmikuuta 1962 annetulla lailla (135/62) ja mainitulla 23 päivänä lokakuuta 1992 annetulla lailla sekä 21 b § mainitussa 9 päivänä helmikuuta 1962 annetussa laissa, ja

lisätään lakiin uusi 10 c ja 21 c—21 f § seuraavasti:

10 c §

Käsiteltäessä eläkelaitoksessa tai eläketurvakeskuksessa tämän lain mukaista eläketurvan järjestämisvelvollisuutta, eläkehakemusta, eläkeoikeutta, eläkkeen määrää ja maksamista sekä takaisinperintää ja näihin rinnastettavia asioita asianosaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jos se on hänen etunsa vuoksi ilmeisen tarpeellista. Muutoin käsitellyssä noudatetaan soveltuvin osin hallintomenettelylain (598/82) 4, 6, 9—11, 16, 21, 23 ja 24 §:ssä ilmaistuja periaatteita.

Eläkelaitoksen toimihenkilö ja hallituksen jäsen voi kuitenkin sen estämättä, mitä hallintomenettelylain 10 §:n 1 momentin 4 ja 5 kohdassa säädetään, käsitellä asiaa, joka koskee eläkelaitoksessa eläketurvan järjestänyttä työnantajaa tai tällaisen työnantajan palveluksessa olevaa työntekijää taikka yrittäjää. Tämä koskee soveltuvin osin myös eläketurvakeskuksen toimihenkilöä ja hallituksen jäsentä.

Eläkkeen hakeminen, maksaminen ja viivästyskorotus

19 b §

Jos eläkkeen hakija on alle 18-vuotias taikka

jos hän sairauden tai muun syyn takia ei pysty itse hakemaan eläkettä ja jos hänellä ei ole hoilhojaa tai tätä tarkoitusta varten määrättyä uskottua miestä, eläkelaitoksen hyväksymä hakijan lähiomainen tai muu hakijasta pääasiallisesti huolehtiva henkilö voi edunvalvojana käyttää hänen puhevaltaansa tämän lain mukaista eläkettä koskevassa asiassa. Eläkkeen hakija, joka on 15 vuotta täyttänyt, voi kuitenkin yksin käyttää puhevaltaa sellaisessa eläkeasiassa, joka koskee hänen omalla työllään ansaitsemaansa eläkettä. Vastaavasti hän voi myös itse määrätä omalla työllään ansaitsemaan eläkkeestä, jollei tämän lain säännöksistä muuta seuraa.

19 c §

Jos eläkelaitos on myöntänyt työntekijälle takautuvasti työkyvyttömyyseläkkeen ja työnantaja on maksanut hänelle samalta ajalta sairausajan palkkaa, eläke maksetaan tältä ajalta hakemuksesta työnantajalle edellyttäen, että työnantajan hakemus on saapunut eläkelaitokselle ennen takautuvasti maksettavan eläkkeen suorittamista. Eläke maksetaan työnantajalle kuitenkin enintään samalta ajalta maksetun palkan määräisenä. Eläkettä ei mak-

seta työnantajalle siltä osin kuin se on 4 d §:n 4 momentin perusteella suoritettava sairausvakuutusrahastolle eikä myöskään siinä tapauksessa, että työnantaja on muun lain nojalla saanut korvauksen sairausajalta maksamastaan palkasta.

21 §

Asianosainen, joka ei tyydy eläkelaitoksen tai eläketurvakeskuksen eläkettä taikka eläkelaitokselle tai työnantajalle tässä laissa säädettyjä velvollisuuksia koskevaan päätökseen, saa hakea siihen muutosta eläkelautakunnalta kirjallisella valituksella viimeistään 30 päivänä sen päivän jälkeen, jona asianosainen on saanut tiedon päätöksestä.

Joka ei tyydy eläkelautakunnan edellä mainitussa asiassa antamaan päätökseen, saa hakea siihen muutosta vakuutusosoikeudelta kirjallisella valituksella 1 momentissa säädettyssä määräajassa.

Mitä 19 b §:ssä säädetään eläkkeen hakemisesta, on vastaavasti voimassa haettaessa muutosta eläkelaitoksen, eläketurvakeskuksen tai eläkelautakunnan päätökseen.

Jos valituksen yhteydessä ei muuta näytetä, valittajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen päivän jälkeen, jona päätös on postitettu valittajan ilmoittamaan osoitteeseen.

21 a §

Asianosaisen on toimitettava 21 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu valituskirjelmänsä 21 §:n 1 momentissa säädettyssä määräajassa asianomaiselle eläkelaitokselle tai eläketurvakeskukselle, jos se on ratkaissut asian ensimmäisenä päätöksentekoasteena.

Jos eläkelaitos tai eläketurvakeskus hyväksyy kaikilta osin sille toimitetussa valituksessa esitetyt vaatimukset, sen on annettava asiasta oikaisupäätös. Oikaisupäätökseen saa hakea muutosta siten kuin 21 §:ssä säädetään.

Jos eläkelaitos tai eläketurvakeskus ei voi oikaista valituksen kohteena olevaa päätöstä 2 momentissa mainituin tavoin, sen on 30 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä toimitettava valituskirjelmä ja lausuntonsa eläkelautakunnalle tai, jos valitus koskee eläkelautakunnan päätöstä, vakuutusosoikeudelle käsiteltäväksi. Eläkelaitos tai eläketurvakeskus voi tällöin väliaikaisella päätöksellä oikaista aikaisemman päätöksensä siltä osin kuin se hyväksyy valituksessa esitetyn vaatimuksen. Jos valitus on jo

toimitettu muutoksenhakuelimelle, eläkelaitoksen tai eläketurvakeskuksen on ilmoitettava sille heti väliaikaisesta päätöksestä. Väliaikaiseen päätökseen ei saa hakea muutosta.

Edellä 3 momentissa tarkoitettua määräajasta voidaan poiketa, jos valituksen johdosta tarvittavan lisäselvityksen hankkiminen sitä edellyttää. Lisäselvityksen hankkimisesta on tällöin viipymättä ilmoitettava valittajalle. Valituskirjelmä ja lausunto on kuitenkin aina toimitettava asianomaiselle muutoksenhakuelimelle viimeistään 60 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä.

21 b §

Eläkelaitoksen ja eläketurvakeskuksen päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, kunnes asia on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu.

Eläkelaitoksen, eläketurvakeskuksen ja eläkelautakunnan lainvoimainen päätös saadaan panna täytäntöön niin kuin riita-asiassa annettu lainvoimainen tuomio.

Valituksen johdosta eläkelautakunnan ja vakuutusosoikeuden on varattava sille, jonka etua päätös koskee, tilaisuus tulla kuulluksi.

21 c §

Jos eläkelautakunnalle tai vakuutusosoikeudelle annettava valitus on saapunut asianomaiselle eläkelaitokselle tai eläketurvakeskukselle taikka asianomaiselle muutoksenhakuelimelle 21 tai 22 §:ssä säädetyn määräajan jälkeen, asianomainen muutoksenhakuelin voi tästä huolimatta ottaa valituksen tutkittavakseen, jos myöhästymiseen on ollut painavia syitä.

21 d §

Jos 21 §:ssä tarkoitettussa asiassa annettu lainvoimainen päätös perustuu väärään tai puutteelliseen selvitykseen taikka on ilmeisesti lain vastainen, vakuutusosoikeus voi eläkelaitoksen esityksestä tai asianosaisen hakemuksesta, varattuaan muille asianosaisille tilaisuuden tulla kuulluksi, poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Tehtyään edellä sanotun esityksen eläkelaitos voi, kunnes asia on uudelleen ratkaistu, väliaikaisesti keskeyttää eläkkeen maksamisen tai maksaa sen esityksensä mukaisesti.

Jos asiassa, jossa on kysymys evätyn edun myöntämisestä tai myönnetyn edun lisäämisestä, ilmenee uutta selvitystä, eläkelaitoksen on

tutkittava asia uudelleen. Eläkelaitos voi aikaisemman lainvoimaisen päätöksen estämättä myöntää evätyksen edun tai myöntää edun aikaisempaa suurempana. Myös eläkelautakunta ja vakuutusosasto voivat menetellä vastaavasti muutoksenhakuasiaa käsitellessään. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 21 §:ssä säädetään.

21 e §

Jos eläkelaitoksen tai eläketurvakeskuksen päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen taikka ilmeisen väärään lain soveltamiseen, eläkelaitos tai eläketurvakeskus voi asianosaisten suostumuksella poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen.

Jos eläkelaitoksen tai eläketurvakeskuksen päätöksessä on ilmeinen kirjoitus- tai laskuvirhe, sen on korjattava päätöksensä. Virhettä ei saa kuitenkaan korjata, jos korjaaminen johtaa asianosaiselle kohtuuttomaan tulokseen.

Korjaamisesta on tehtävä merkintä eläkelaitoksen tai eläketurvakeskuksen tallekappaleeseen. Asianosaiselle on toimitettava korjattu tai uusi päätös. Jos päätöksestä on vireillä muutoksenhaku, eläkelaitoksen tai eläketurvakeskuksen on ilmoitettava korjaamisasian käsiteltäväksi ottamisesta ja toimitettava siinä tekemänsä päätös myös muutoksenhakuelimelle.

Päätökseen, jolla eläkelaitos tai eläketurvakeskus ei ole hyväksynyt virheen korjaamista koskevaa vaatimusta, ei saa hakea muutosta valittamalla.

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 1994

Tasavallan Presidentti

21 f §

Niiden asioiden käsittelyä varten, joihin tätä lakia on sovellettava, vakuutusosastossa on siitä annetussa laissa tarkoitettuina maallikkojäseninä kaksi työnantaja- ja kaksi työntekijäjäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä. Heidän tulee olla työoloihin perehtyneitä ja heistä osallistuu vakuutusosaston istuntoon samanaikaisesti yksi työnantaja- ja yksi työntekijäjäs.

Valtioneuvosto määrää sosiaali- ja terveysministeriön esityksestä kolmeksi vuodeksi kerrallaan työnantaja- ja työntekijäjäsened sekä varajäsened. Heidän määräämistään varten on asianomaisille työnantajain ja työntekijäin edustavimmille järjestöille annettava tilaisuus tehdä omalta kohdaltaan ehdotuksensa, jonka tulee käsittää yhtä monta ehdokasta kuin jäseniksi ja varajäseniksi tarvitaan.

Maallikkojäsenten tulee osallistua käsitteelyyn, jos asiassa on kysymys siitä, oikeuttaako sairaus, vika tai vamma tämän lain mukaiseen eläkkeeseen tai, jos vakuutusosastosta annetussa laissa niin erikseen säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1995.

Tämän lain muutoksenhakua koskevia säännöksiä sovelletaan päätökseen, joka annetaan tämän lain voimaan tultua. Tämän lain ylimääräistä muutoksenhakua koskevia säännöksiä sovelletaan kuitenkin niihin ylimääräistä muutoksenhakua koskeviin asioihin, jotka tulevat vireille tämän lain voimaan tultua.

Sosiaali- ja terveysministeri

N:o 879/1994

Laki

lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 1994

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 9 päivänä helmikuuta 1962 annetun lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62) 1 §:n 1 momentti, 5 b §:n 1 momentti, 7 b §:n 7 momentti, 10 §:n 5 momentti ja 12 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1 §:n 1 momentti 30 päivänä joulukuuta 1993 annetussa laissa (1545/93), 5 b §:n 1 momentti ja 7 b §:n 7 momentti 28 päivänä kesäkuuta 1993 annetussa laissa (560/93) sekä 10 §:n 5 momentti 14 päivänä huhtikuuta 1972 annetussa laissa (275/72), seuraavasti:

1 §

Työntekijälle, joka sen vuoden jälkeen, jona hän on täyttänyt 13 vuotta, työskentelee metsätyössä, uittotyössä, maatala- ja puutarhatalouden eri töissä, maa-, vesi- ja talonrakennustyössä, maanparannustyössä, turveteollisuustyössä, satamatyössä tai kotimaanliikenteen aluksessa taikka, sikäli kuin asetuksella säädetään, muulla sellaisella alalla, jolle lyhytaikaiset työsuhteet ovat luonteenomaisia, on työnantajan kustannettava eläketurva vanhuuden ja työkyvyttömyyden varalta sekä tällaisen työntekijän omaisille perhe-eläketurva tämän lain mukaan. Työntekijä on velvollinen osallistumaan tämän lain mukaisen eläketurvan kustantamiseen siten kuin 10 c §:ssä säädetään. Jos tässä laissa ei toisin säädetä, on soveltuvin osin muutoin voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 3 §:n 2—4 momentissa, 4 §:n 1, 3 ja 5 momentissa, 4 a—4 d ja 4 f—4 n §:ssä, 5 §:n 6 momentissa, 5 c, 7 a—7 c, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a, 10, 10 a, 10 c, 12, 13 a, 13 b ja 14 §:ssä, 15 §:n 2 momentissa sekä 15 a, 15 b, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19 a—19 d, 20, 21, 21 a—21 f, 22 ja 23 §:ssä säädetään.

5 b §

Työkyvyttömyyseläke myönnetään joko täytenä eläkkeenä tai osaeläkkeenä. Täysi työkyvyttömyyseläke myönnetään työntekijälle, jonka työkyvyn on 4 §:n 2 momentin mukaisesti arvioitu olevan ainakin vuoden ajan alentunut vähintään 3/5. Niin ikään yksilöllinen varhaiseläke myönnetään täytenä työkyvyttömyyseläkkeenä. Muussa tapauksessa työkyvyttömyyseläke myönnetään osaeläkkeenä. Täyden työkyvyttömyyseläkkeen suuruus määrätään 5 §:n mukaan. Osaeläke on puolet täydestä eläkkeestä.

7 b §

Jos 7 §:n 1 momentissa tarkoitetun rajamäärän ansaitseminen on estänyt täysitehoisen työkyvyttömyyseläkkeen määräämisen työntekijäin eläkelain alaisen työsuhteen taikka maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) tai yrittäjien eläkelain (468/69) alaisen yrittäjätoiminnan perusteella ja jos eläkkeen perusteena oleva palkka tai työtulo mainitussa työsuhteessa tai yrit-

täjätoiminnassa vuosituloksi muutettuna ylittää 7 a §:n 1 momentissa tarkoitetun palkan vuotuisen määrän, korvataan tämä sanotulla vuosituloksi muutetulla palkalla tai työtuolla.

10 §

Työeläkekassan määräämää vakuutusmaksua ja vakuutusmaksua, jonka suorittamisesta eläketurvakeskus on vapauttanut työnantajan, pidetään 5, 7 ja 7 a §:n säännöksiä sovellettaessa suoritettuina vakuutusmaksuina. Myös sellainen tämän lain alaisessa työsuhteessa ansaittu palkka, josta vakuutusmaksua ei enää voida määrätä työnantajan suoritettavaksi, on otettava 5, 7 ja 7 a §:n säännöksiä sovellettaessa huomioon ikään kuin vakuutusmaksu olisi suoritettu, jos palkan määrästä esitetään veroviranomaisen todistus tai muu siihen verrattava luotettava selvitys.

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 1994

Tasavallan Presidentti

12 §

Kun eläkkeiden perusteena olevia palkkoja muutetaan työntekijäin eläkelain 9 §:ssä tarkoitettua tavalla, on 5 §:ssä, 5 d §:n 2 momentissa ja 7 §:ssä säädetyt palkkojen ja eläkkeiden markkamääräiset rajamäärät vastaavasti muutettava siten kuin sosiaali- ja terveysministeriö päättää.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1995.

Tällä lailla kumotaan lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain muuttamisesta 22 päivänä joulukuuta 1993 annetun lain (1468/93) 1 §:n 1 momentti.

Tämän lain muutoksenhakua koskevia säännöksiä sovelletaan päätökseen, joka annetaan tämän lain voimaan tultua. Tämän lain ylimääräistä muutoksenhakua koskevia säännöksiä sovelletaan kuitenkin niihin ylimääräistä muutoksenhakua koskeviin asioihin, jotka tulevat vireille tämän lain voimaan tultua.

Sosiaali- ja terveysministeri

N:o 880/1994

Laki

merimieseläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 1994

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan 26 päivänä tammikuuta 1956 annetun merimieseläkelain (72/56) 63 b §, sellaisena kuin se on 28 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa (1346/90),

muutetaan 21, 59, 59 a, 60, 61 ja 61 a §,

sellaisina kuin niistä ovat 21 § 11 päivänä joulukuuta 1970 annetussa laissa (768/70), 59, 59 a ja 61 § mainitussa 28 päivänä joulukuuta 1990 annetussa laissa ja 61 a § 17 päivänä tammikuuta 1958 annetussa laissa (18/58), sekä

lisätään lakiin siitä 29 päivänä joulukuuta 1989 annetulla lailla (1309/89) kumotun 40 §:n tilalle uusi 40 § sekä uusi 59 b, 60 a ja 61 b § seuraavasti:

21 §

Jos eläkkeen hakija on alle 18-vuotias taikka jos hän sairauden tai muun syyn takia ei pysty itse hakemaan eläkettä ja jos hänellä ei ole hoilhojaa tai tätä tarkoitusta varten määrättyä uskottua miestä, eläkekassan hyväksymä hakijan lähiomainen tai muu hakijasta pääasiallisesti huolehtiva henkilö voi edunvalvojana käyttää hänen puhevaltaansa tämän lain mukaista eläkettä koskevassa asiassa. Eläkkeen hakija, joka on 15 vuotta täyttänyt, voi kuitenkin yksin käyttää puhevaltaa sellaisessa eläkeasiassa, joka koskee hänen omalla työllään ansaitsemaansa eläkettä. Vastaavasti hän voi myös itse määrätä omalla työllään ansaitsemaan eläkkeestä, jollei tämän lain säännöksistä muuta seuraa.

Edellä 1 momentissa säädetyin edellytyksin eläkekassa voi suorittaa eläkkeen sen saajan lähiomaiselle tai muulle henkilölle.

40 §

Käsiteltäessä eläkekassassa tämän lain mukaista eläketurvan järjestämisvelvollisuutta, eläkehakemusta, eläkeoikeutta, eläkkeen määrää ja maksamista sekä takaisinperintää ja

näihin rinnastettavia asioita asianosaiselle on varattava tilaisuus tulla kuulluksi, jos se on hänen etunsa vuoksi ilmeisen tarpeellista. Muutoin käsittelyssä noudatetaan soveltuvin osin hallintomenettelylain (598/82) 4, 6, 9—11, 16, 21, 23 ja 24 §:ssä ilmaistuja periaatteita.

59 §

Asianosainen, joka ei tyydy eläkekassan eläkettä, vakuutusmaksun palauttamista tai 1 §:n 4 momentissa tarkoitettua asiaa koskevaan päätökseen taikka vakuutusmaksun määräämistä ja maksuunpanoa koskevaan päätökseen, saa hakea siihen muutosta työntekijäin eläkelain 20 §:ssä tarkoitettulta eläkelautakunnalta kirjallisella valituksella viimeistään 30 päivänä sen päivän jälkeen, jona asianosainen on saanut tiedon päätöksestä.

Joka ei tyydy eläkelautakunnan 1 momentissa mainitussa asiassa antamaan päätökseen, saa hakea siihen muutosta vakuutusosikeudelta kirjallisella valituksella 1 momentissa säädetyssä määräajassa.

Mitä 21 §:ssä säädetään eläkkeen hakemisesta, on vastaavasti voimassa haettaessa muutos-

ta eläkekassan tai eläkelautakunnan päätökseen.

Jos valituksen yhteydessä ei muuta näytetä, valittajan katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä sen päivän jälkeen, jona päätös on postitettu valittajan ilmoittamaan osoitteeseen.

59 a §

Asianosaisen on toimitettava 59 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettu valituskirjelmänsä 59 §:n 1 momentissa säädettyssä määräajassa eläkekassalle.

Jos eläkekassa hyväksyy kaikilta osin sille toimitetussa valituksessa esitetyt vaatimukset, sen on annettava asiasta oikaisupäätös. Oikaisupäätökseen saa hakea muutosta siten kuin 59 §:ssä säädetään.

Jos eläkekassa ei voi oikaista valituksen kohteena olevaa päätöstä 2 momentissa mainitun tavoin, sen on 30 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä toimitettava valituskirjelmä ja lausuntonsa eläkelautakunnalle tai, jos valitus koskee eläkelautakunnan päätöstä, vakuutusosikudelle käsiteltäväksi. Eläkekassa voi tällöin väliaikaisella päätöksellä oikaista aikaisemman päätöksensä siltä osin kuin se hyväksyy valituksessa esitetyn vaatimuksen. Jos valitus on jo toimitettu muutoksenhakuelimelle, eläkekassan on ilmoitettava sille heti väliaikaisesta päätöksestä. Väliaikaiseen päätökseen ei saa hakea muutosta.

Edellä 3 momentissa tarkoitettua määräajasta voidaan poiketa, jos valituksen johdosta tarvittavan lisäselvityksen hankkiminen sitä edellyttää. Lisäselvityksen hankkimisesta on tällöin viipymättä ilmoitettava valittajalle. Valituskirjelmä ja lausunto on kuitenkin aina toimitettava asianomaiselle muutoksenhakuelimelle viimeistään 60 päivän kuluessa valitusajan päättymisestä.

59 b §

Joka katsoo, että eläkekassa on tämän lain perusteella perinyt vakuutusmaksua lain tai sopimuksen vastaisesti tai että sen määräämän maksun maksuunpano on ollut lain tai sopimuksen vastainen, saa tehdä siitä kirjallisen perustevalituksen eläkelautakunnalle viimeistään kahden vuoden kuluessa sitä seuraavan vuoden alusta, jona saaminen on määrätty tai maksuunpantu tai jona se on erääntynyt maksettavaksi. Jos valitus tehdään ulosmittauksen johdosta, on lisäksi voimassa, mitä verojen ja

maksujen perimisestä ulosottotoimin annetussa laissa perustevalituksesta säädetään.

Joka ei tyydy eläkelautakunnan 1 momentissa mainitussa asiassa antamaan päätökseen, saa hakea siihen muutosta vakuutusosikudelta kirjallisella valituksella 59 §:n 1 momentissa säädettyssä määräajassa.

60 §

Jos eläkelautakunnalle tai vakuutusosikudelle annettava valitus on saapunut eläkekassalle tai asianomaiselle muutoksenhakuelimelle 59 tai 59 b §:ssä säädetyn valitusajan jälkeen, asianomainen muutoksenhakuelin voi tästä huolimatta ottaa valituksen tutkittavakseen, jos myöhästymiseen on ollut painavia syitä.

60 a §

Eläkekassan päätöstä on muutoksenhausta huolimatta noudatettava, kunnes asia on lainvoimaisella päätöksellä ratkaistu.

Eläkekassan ja eläkelautakunnan lainvoimainen päätös saadaan panna täytäntöön niin kuin riita-asiassa annettu lainvoimainen tuomio.

Valituksen johdosta eläkelautakunnan ja vakuutusosikuden on varattava sille, jonka etua päätös koskee, tilaisuus tulla kuulluksi.

61 §

Jos 59 §:ssä tarkoitettussa asiassa annettu lainvoimainen päätös perustuu väärään tai puutteelliseen selvitykseen taikka on ilmeisesti lain vastainen, vakuutusosikeus voi eläkekassan esityksestä tai asianosaisen hakemuksesta, varattuaan muille asianosaisille tilaisuuden tulla kuulluksi, poistaa päätöksen ja määrätä asian uudelleen käsiteltäväksi. Tehtyään edellä sanotun esityksen eläkekassa voi, kunnes asia on uudelleen ratkaistu, väliaikaisesti keskeyttää eläkkeen maksamisen tai maksaa sen esityksensä mukaisesti.

Jos asiassa, jossa on kysymys evätyn edun myöntämisestä tai myönnetyn etuuden lisäämisestä, ilmenee uutta selvitystä, eläkekassan on tutkittava asia uudelleen. Eläkekassa voi aikaisemman lainvoimaisen päätöksen estämättä myöntää evätyn edun tai myöntää edun aikaisempaa suurempana. Myös eläkelautakunta ja vakuutusosikeus voivat menetellä vastaavasti muutoksenhakuasiaa käsitellessään. Päätökseen saa hakea muutosta siten kuin 59 §:ssä säädetään.

61 a §

Jos eläkekassan päätös perustuu selvästi virheelliseen tai puutteelliseen selvitykseen taikka ilmeisen väärään lain soveltamiseen, eläkekassa voi asianosaisten suostumuksella poistaa virheellisen päätöksensä ja ratkaista asian uudelleen.

Jos eläkekassan päätöksessä on ilmeinen kirjoitus- tai laskuvirhe, sen on korjattava päätöksensä. Virhettä ei saa kuitenkaan korjata, jos korjaaminen johtaa asianosaisille kohutuuttomaan tulokseen.

Korjaamisesta on tehtävä merkintä eläkekassan tailekappaleeseen. Asianosaisille on toimitettava korjattu tai uusi päätös. Jos päätöksessä on vireillä muutoksenhaku, eläkekassan on ilmoitettava korjaamisasian käsiteltäväksi ottamisesta ja toimitettava siinä tekemänsä päätös myös muutoksenhakuelimelle.

Päätökseen, jolla eläkekassa ei ole hyväksynyt virheen korjaamista koskevaa vaatimusta, ei saa hakea muutosta valittamalla.

61 b §

Niiden asioiden käsittelyä varten, joihin tätä lakia on sovellettava, vakuutusosoikeudessa on

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 1994

Tasavallan Presidentti

siitä annetussa laissa tarkoitettuina maallikkojäsenenä laivanvarustajajäsen ja merenkulkijajäsen.

Valtioneuvosto määrää sosiaali- ja terveysministeriön esityksestä kolmeksi vuodeksi kerrallaan laivanvarustajajäsenen ja merenkulkijajäsenen sekä kummallekin kolme varajäsentä. Heidän määräämistään varten on asianomaisille laivanvarustajain ja merenkulkijain tunnuksille järjestöille annettava tilaisuus tehdä omalta kohdaltaan ehdotuksensa, jonka tulee käsittää yhtä monta ehdokasta kuin jäseniksi ja varajäseniksi tarvitaan.

Laivanvarustaja- ja merenkulkijajäsenen sekä heidän varamiestensä tulee olla merenkulkijain oloihin perehtyneitä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1995.

Tämän lain muutoksenhakua koskevia säännöksiä sovelletaan päätökseen, joka annetaan tämän lain voimaan tultua. Tämän lain ylimääräistä muutoksenhakua koskevia säännöksiä sovelletaan kuitenkin niihin ylimääräistä muutoksenhakua koskeviin asioihin, jotka tulevat vireille tämän lain voimaan tultua.

Sosiaali- ja terveysministeri

N:o 881/1994

Laki yrittäjien eläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 1994

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun yrittäjien eläkelain (468/69) 7 a §:n 2 momentin 3 kohta, 13 §, 15 §:n 2 momentti ja 17 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 7 a §:n 2 momentin 3 kohta 28 päivänä kesäkuuta 1993 annetussa laissa (562/93), 13 § 29 päivänä heinäkuuta 1976 annetussa laissa (662/76) ja 17 §:n 1 momentti 19 päivänä marraskuuta 1993 annetussa laissa (982/93), seuraavasti:

7 a §

Edellä 1 momentissa mainittu etuus ei oikeuta työeläkelisään, jos etuus on maksettu:

3) kalenterivuodelta, jonka ajan yrittäjä on ollut työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainitussa laissa, eläkeohjesäännössä tai eläkesäännössä tarkoitettussa virka- tai työsuhteessa taikka yrittäjätoiminnassa, jollei yrittäjä ole samana kalenterivuonna ansainnut lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain (134/62) mukaista palkkaa vähintään sanotun lain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua rajamäärää; eikä

siitä annetussa laissa tarkoitettuina maallikkojäseninä ainakin kaksi yrittäjäjäsentä sekä tarpeellinen määrä varajäseniä. Näistä on soveltuvin osin voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 21 f §:ssä maallikkojäsenistä ja heidän määräämisestään säädetään.

17 §

Jollei tästä laista muuta johdu, on soveltuvin osin lisäksi vastaavasti voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 2 §:n 2 momentissa, 3, 4 ja 4 a—4 n §:ssä, 5 §:n 1 ja 3—6 momentissa, 5 b, 5 c, 7 a, 7 c, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a, 10 ja 10 c §:ssä, 11 §:n 1 ja 2 momentissa, 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa ja 4 momentissa sekä 14, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19, 19 a—19 d, 20, 21, 21 a—21 e ja 22 §:ssä säädetään.

13 §

Vahvistetut työtulot sekä 7 §:n 1 momentissa säädetty markkamäärä tarkistetaan yleisten palkka- ja hintatasossa tapahtuneiden muutosten mukaan siten kuin työntekijäin eläkelain 9 §:ssä säädetään.

15 §

Niiden asioiden käsittelyä varten, joihin tätä lakia on sovellettava, vakuutusosoikeudessa on

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1995.

Tämän lain muutoksehakua koskevia säännöksiä sovelletaan päätökseen, joka annetaan tämän lain voimaan tultua. Tämän lain ylimääräistä muutoksehakua koskevia säännöksiä sovelletaan kuitenkin niihin ylimääräistä muutoksehakua koskeviin asioihin, jotka tulevat vireille tämän lain voimaan tultua.

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 1994

Tasavallan Presidentti

Sosiaali- ja terveysministeri

No 882/1994

Laki

maatalousyrittäjien eläkelain muuttamisesta

Annettu Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 1994

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 14 päivänä heinäkuuta 1969 annetun maatalousyrittäjien eläkelain (467/69) 8 k §:n 2 momentin 3 kohta, 18 § ja 19 §:n 1 momentti,

sellaisina kuin niistä ovat 8 k §:n 2 momentin 3 kohta 28 päivänä kesäkuuta 1993 annetussa laissa (563/93) ja 19 §:n 1 momentti 19 päivänä marraskuuta 1993 annetussa laissa (983/93), seuraavasti:

8 k §

Edellä 1 momentissa mainittu etuus ei oikeuta työeläkelisään, jos etuus on maksettu:

3) kalenterivuodelta, jonka ajan maatalousyrittäjä on ollut työntekijäin eläkelain 8 §:n 4 momentissa mainitussa laissa, eläkeohjesäännössä tai eläkesäännössä tarkoitettu virkattai työsuhteessa taikka yrittäjätoiminnassa, jollei maatalousyrittäjä ole samana kalenterivuonna ansainnut lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain mukaista palkkaa vähintään sanotun lain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua rajamäärää; eikä

18 §

Työntekijäin eläkelain 20 §:ssä tarkoitettuun eläkelautakuntaan sosiaali- ja terveysministeriö määrää 16 §:n 3 momentissa tarkoitettujen järjestöjen ehdotuksesta enintään kolmeksi vuodeksi kerrallaan ainakin kaksi jäsentä.

Niiden asioiden käsittelyä varten, joihin tätä lakia on sovellettava, on vakuutusosoikeudessa siitä annetussa laissa tarkoitettuina maallikkojäsenenä ainakin kaksi tämän lain mukaan vakuutettuja henkilöitä edustavaa jäsentä sekä

Heisingissä 14 päivänä lokakuuta 1994

tarpeellinen määrä varajäseniä. Näistä on soveltuvien osin muutoin voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 21 f §:ssä maallikkojäsenistä ja heidän määräämisestään säädetään.

19 §

Jollei tästä laista muuta johdu, on soveltuvien osin lisäksi vastaavasti voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 2 §:n 2 momentissa, 3 §:n 3 ja 4 momentissa, 4 ja 4 a—4 n §:ssä, 5 §:n 1 ja 3—6 momentissa, 5 b, 5 c, 7 a, 7 c, 8, 8 a—8 g, 9, 9 a ja 10 c §:ssä, 11 §:n 1 ja 2 momentissa, 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa sekä 14, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19, 19 a—19 d, 20, 21, 21 a—21 e ja 22 §:ssä sekä lyhytaikaisissa työsuhteissa olevien työntekijäin eläkelain 10 §:n 3 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1995.

Tämän lain muutoksenhakua koskevia säännöksiä sovelletaan päätökseen, joka annetaan tämän lain voimaan tultua. Tämän lain ylimääräistä muutoksenhakua koskevia säännöksiä sovelletaan kuitenkin niihin ylimääräistä muutoksenhakua koskeviin asioihin, jotka tulevat vireille tämän lain voimaan tultua.

Tasavallan Presidentti

Sosiaali- ja terveysministeri

N:o 883/1994

Laki

maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä annetun lain 43 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 1994

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan maatalousyrittäjien sukupolvenvaihdoseläkkeestä 28 päivänä joulukuuta 1990 annetun lain (1317/90) 43 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 23 päivänä lokakuuta 1992 annetussa laissa (952/92), seuraavasti:

43 §

Jollei tästä laista muuta johdu, on sukupolvenvaihdoseläkkeestä soveltuvin osin voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 8 g, 9, 9 a ja 10 c §:ssä, 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa, 16 §:ssä, 17 §:n 2 ja 3 momentissa, 17 a §:ssä, 18 §:n 2 ja 3 momentissa, 19 a §:ssä, 19 b §:n 1 ja 2 momentissa sekä 19 d, 20, 21 ja 21 a—21 e §:ssä sekä maatalousyrittäjien eläkelain 16 ja 17 §:ssä sekä 19 §:n 5 ja 6 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammi-kuuta 1995.

Tämän lain muutoksenhakua koskevia säännöksiä sovelletaan päätökseen, joka annetaan tämän lain voimaan tultua. Tämän lain ylimääräistä muutoksenhakua koskevia säännöksiä sovelletaan kuitenkin niihin ylimääräistä muutoksenhakua koskeviin asioihin, jotka tulevat vireille tämän lain voimaan tultua.

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 1994

Tasavallan Presidentti

Sosiaali- ja terveysministeri

N:o 884/1994

Laki

maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta annetun lain 37 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 1994

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan maatalousyrittäjien luopumiskorvauksesta 18 päivänä joulukuuta 1992 annetun lain (1330/92) 37 §:n 1 momentti seuraavasti:

37 §

Jollei tästä laista muuta johdu, on luopumiskorvauksesta soveltuvien osin voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 9, 9 a ja 10 c §:ssä, 12 §:n 1 momentin 5 kohdassa, 16 §:ssä, 17 §:n 2 ja 3 momentissa, 17 a §:ssä, 18 §:n 2 ja 3 momentissa, 19 a §:ssä, 19 b §:n 1 ja 2 momentissa sekä 19 d, 20, 21 ja 21 a—21 e §:ssä sekä maatalousyrittäjien eläkelain 16—18 §:ssä ja 19 §:n 5 ja 6 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1995.

Tämän lain muutoksenhakua koskevia säännöksiä sovelletaan päätökseen, joka annetaan tämän lain voimaan tultua. Tämän lain ylimääräistä muutoksenhakua koskevia säännöksiä sovelletaan kuitenkin niihin ylimääräistä muutoksenhakua koskeviin asioihin, jotka tulevat vireille tämän lain voimaan tultua.

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 1994

Tasavallan Presidentti

Sosiaali- ja terveysministeri

N:o 885/1994

Laki

luopumiseläkelain 24 §:n muuttamisesta

Annettu Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 1994

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 4 päivänä tammikuuta 1974 annetun luopumiseläkelain (16/74) 24 §:n 1 momentti, sellaisena kuin se on 29 päivänä heinäkuuta 1976 annetussa laissa (663/76), seuraavasti:

24 §

Jollei tästä laista muuta johdu, on luopumiseläkkeestä soveltuvin osin voimassa, mitä työntekijäin eläkelain 9, 10 c, 16, 17, 17 a, 17 b, 18, 19, 19 a—19 d, 20, 21, 21 a—21 e ja 22 §:ssä sekä maatalousyrittäjien eläkelain 16—18 §:ssä ja 19 §:n 4 momentissa säädetään.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 1995.

Tämän lain muutoksenhakua koskevia säännöksiä sovelletaan päätökseen, joka annetaan tämän lain voimaan tultua. Tämän lain ylimääräistä muutoksenhakua koskevia säännöksiä sovelletaan kuitenkin niihin ylimääräistä muutoksenhakua koskeviin asioihin, jotka tulevat vireille tämän lain voimaan tultua.

Helsingissä 14 päivänä lokakuuta 1994

Tasavallan Presidentti

Sosiaali- ja terveysministeri